

Gemeenteraad Huizen
Graaf Wichman 10
1276 KB Huizen

Onderwerp: Beantwoording commissievragen SGP over uitrol van het 5G netwerk in Huizen

Huizen: 15 juni 2021

Uw brief van:

Nummer: 1190598

VERZONDEN 22 JUNI 2021

Uw kenmerk:

Bijlagen: -

Bij beantwoording van deze brief, graag datum, nummer en onderwerp vermelden.

Geachte heer, mevrouw,

Op 5 juni heeft meneer Bource van de SGP fractie vragen gesteld over uitrol van het 5G netwerk in Huizen. Hieronder leest u de antwoorden van het college van de gemeente Huizen op deze vragen.

1. Bent u het met ons eens dat de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid draagt voor de volksgezondheid, de leefomgeving en de privacy van haar inwoners?

Ja.

2. Op basis van welke criteria en volgens welke richtlijnen wordt de locatie van een nieuwe zendmast in onze gemeente bepaald? Wordt daarbij ook - voor ingebruikname - daadwerkelijk getoetst of deze binnen de landelijk vastgestelde normen blijft? Zo ja, door welke instantie? Zo nee, waarom niet?

Antenneconvenant

In het Antenneconvenant hebben de mobiele telefoon bedrijven, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Ministeries van Economische Zaken (EZ) en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) afspraken gemaakt over een zorgvuldige werkwijze rondom het plaatsen van vergunningvrije antenne-installaties. Antennes die minder dan 5 meter hoog zijn, zijn vergunningvrij. De in het Antenneconvenant gemaakte afspraken zijn juridisch bindend.

Locaties zendmasten

Een provider moet conform het Antenneconvenant een zogenaamd plaatsingsplan opstellen voor plaatsing van zendmasten binnen een gemeente. Hierin geeft de provider aan waar zij antenne-installaties wil bouwen, zowel vergunningvrije als vergunningplichtige. Een

plaatsingsplan bevat een duidelijke kaart, waarop de bestaande antennes en locaties van nieuwe antennes staan aangegeven. Bij het vaststellen van locaties voor vergunningvrije antennes neemt het mobiele telefoonbedrijf het advies van de gemeente zoveel mogelijk mee.

Een zendmast tot een hoogte van 5 meter is vergunningvrij (zie kop Antenneconvenant hiervoor). Zogenaamde 'small cells' vallen hier gezien het kleine formaat onder. Voor het bouwen van antenne-installaties kleiner dan 5 meter op gemeentelijke-, provinciale- en rijksmonumenten of in beschermde stads- of dorpsgezichten is voor de activiteit bouwen van een bouwwerk een omgevingsvergunning vereist.

Voor zendmasten tot 40 meter hoog kan middels een zogenaamde kruimelafwijking een vergunning worden verleend. Dit is een collegebevoegdheid.

Masten hoger dan 40 meter moeten in het bestemmingsplan geregeld zijn. Zo niet, dan is voor vergunningverlening van deze masten een grote afwijkingsprocedure of bestemmingsplan nodig. Voor een dergelijk verzoek is tevens een verklaring van geen bedenking van de gemeenteraad nodig.

Antennes op gebouwen mogen zonder vergunning worden geplaatst, zolang de antenne niet hoger is dan 5 meter. Dat is landelijke wetgeving. De verwachting is dat met 5G er op zeer drukke plekken meer kleine antennes bijkomen op bushokjes en straatmeubilair. Gemeenten moeten door een voorgenomen aanpassing in de Telecomwet mee werken als een telecombedrijf een kleine antenne wil plaatsen aan een verkeersbord of op een lantaarnpaal van de gemeente. Deze aanpassing komt voort uit Europese wetgeving die hoogwaardig breedbandinternet voor iedereen mogelijk wil maken. De verplichting gaat vanzelfsprekend gepaard met overleg tussen telecombedrijf en gemeente. Daarnaast kan de gemeente via het zogenaamde jaarlijkse plaatsingsplangesprek in gesprek gaan met telecomaandieners over voorgenomen vergunningvrije antenneplaatsing. Zo houdt de gemeente zicht op de plaatsing van kleine antennes en heeft zij invloed op plaatsingskeuzes van vergunningvrije antennes.

Voor een nieuwe vergunningvrije antenne op een woongebouw, moet het bedrijf in het plaatsingsplan uitleggen waarom de antenne juist daar moet komen. Het mobiele telefoonbedrijf moet, eventueel samen met de gebouweigenaar, met de bewoners communiceren over de plaatsing van de antenne. Als een vergunningvrije antenne op een woongebouw wordt geplaatst, moet de gebouweigenaar daarvoor toestemming geven. Daarnaast moet het bedrijf een instemmingsprocedure houden onder de bewoners. Goedkeuring voor plaatsing ontstaat als de meerderheid vóór plaatsing stemt. Als meer dan de helft van de huisadressen tegenstemt, mag de installatie niet worden geplaatst.

Afgezien van deze procedures rondom de plaatsing van antennes, heeft de Gemeente Huizen verder geen specifiek antennebeleid.

Volksgezondheid

Voor een zendmast met een elektrisch vermogen of gezamenlijk vermogen van meer dan 4 kilowatt (kW) is een omgevingsvergunning milieu nodig. Antenne-installaties/zendmasten voor mobiele telecommunicatie hebben meestal een gezamenlijk vermogen dat lager is dan 4 kW. Er is dan geen omgevingsvergunning milieu nodig. Een gemeente heeft geen invloed op het gebruik van een bepaalde frequentie, het aan-of uitzetten van 5G of het gebruik van een bepaalde antennetechniek. Frequenties voor mobiele communicatie worden namelijk techniek-neutraal geveild en vergund door Agentschap Telecom. In het Antenneregister is te zien waar in Nederland 5G wordt aangeboden.

Richtlijnen

Wanneer het gaat om zaken die de volksgezondheid aan gaan, vormen de richtlijnen van het RIVM in algemene zin een belangrijk uitgangspunt. Het RIVM geeft niet alleen advies over straling in algemene zin, maar voert ook door het hele land metingen uit om stralingswaarden te bepalen. Momenteel is er geen aanleiding voor het RIVM om stralingsnormen en locaties van zendmasten in haar adviezen op te nemen. Ook wetenschappelijke adviesorganen zoals de World Health Organisation (WHO) en de Gezondheidsraad concluderen dat in het wetenschappelijk onderzoek geen bewijzen zijn gevonden voor negatieve effecten op de gezondheid door blootstelling aan elektromagnetische velden onder de blootstellingslimieten.

Een internationale commissie heeft blootstellingslimieten opgesteld voor elektromagnetische velden. Deze International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) beoordeelt hiervoor regelmatig de stand van de wetenschap op het gebied van elektromagnetische velden en gezondheid. Er zijn verschillende blootstellingslimieten voor elektromagnetische velden van verschillende frequenties. De limieten zijn gebaseerd op wetenschappelijk vastgestelde effecten die tijdens of kort na blootstelling kunnen optreden.

De Europese Unie heeft alle lidstaten aanbevolen om de blootstellingslimieten van de ICNIRP na te leven ter bescherming van de bevolking. Deze limieten vormen ook een onderdeel voor de productveiligheidseisen voor apparatuur die in de handel worden gebracht. De blootstellingslimieten zendmasten zijn vastgelegd in Europese normen. Alle mobiele telefoon bedrijven zorgen er conform het Antenneconvenant voor dat de blootstelling van burgers aan elektromagnetische velden van antenne-installaties zo klein mogelijk is. Zij stellen de antennes zo op dat de blootstellingslimieten niet worden overschreden op vrij toegankelijke plekken en in woningen.

Metingen

Na plaatsing van de zendmasten worden door de Gemeente Huizen zelf geen metingen uitgevoerd. Het Agentschap Telecom is de toezichthouder op het gebruik van elektromagnetische velden en meet daarom regelmatig en steekproefsgewijs de elektromagnetische straling van zendmasten. Het Agentschap Telecom valt onder het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Klimaat. In de meeste gevallen meet het agentschap waarden die ver beneden de limieten liggen. Deze metingen zijn openbaar en

staan in het Antenneregister. Het agentschap toetst of de elektromagnetische straling onder de geldende blootstellingslimieten blijft. Deze blootstellingslimieten gelden voor de huidige generaties mobiele communicatie (2G, 3G, 4G) en ook voor 5G. Er worden ook metingen gedaan bij antennes die het 5G-signaal gebruiken.

3. Kiest u in het antennebeleid voor het volgende uitgangspunt: niet bij scholen, opvang, verzorging of in de nabijheid van een natuurgebied? Zo ja, op welke wijze wilt u dat dan gaan vormgeven? Zo nee, waarom niet?

Momenteel is er nog geen staand beleid dat op voorhand voorschrijft waar antennes wel of niet komen in Huizen. Zoals hierboven toegelicht zijn bedrijven er via het antenneconvenant toe verplicht de blootstelling van burgers aan elektromagnetische velden van antenne-installaties zo klein mogelijk te houden. Zij stellen de antennes zo op dat de blootstellingslimieten niet worden overschreden op vrij toegankelijke plekken en in woningen. Voor zover de landelijke en Europese regelgeving dat toe staat is het mogelijk om indien nodig hier lokaal op te sturen. Ook hierbij volgen we als gemeente de richtlijnen van het RIVM. Er ligt momenteel vanuit het RIVM geen advies dat aanleiding geeft om het beleid rondom antennes te wijzigen.

4. Bent u onder het motto 'meten is weten' bereid van de 14 locaties in Huizen de stralingsniveaus voor wat betreft de gezondheidsrisico's van elektromagnetische straling door te laten meten? Dit in het kader van monitoring voor, tijdens en na de uitrol. Zo nee, waarom niet?

Nee, wij zien hier momenteel nog geen aanleiding toe. Het Agentschap Telecom, dat valt onder het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Klimaat, controleert regelmatig en steekproefsgewijs of de blootstellingslimieten worden overschreden.

5. Heeft u inzicht in de in Huizen bij huisartsen gemelde gezondheidsklachten van inwoners met betrekking tot elektromagnetische straling? Kunt u anders hierover met hen in gesprek treden?

We hebben momenteel geen inzicht in de bij huisartsen gemelde gezondheidsklachten met betrekking tot elektromagnetische straling. Wel treden we regelmatig in overleg met de huisartsen, en we zullen ook dit punt in het volgende reguliere overleg meenemen. De ervaring leert echter wel dat het gericht verkrijgen van informatie over specifieke klachten uit registratiesystemen lastig is, vanwege de wet op privacy en de vertrouwensrelatie tussen patiënten en artsen.

6. Heeft naar uw mening een onafhankelijk lokaal advies- en informatiepunt over de stralingsrisico's voor de inwoners van Huizen toegevoegde waarde?

De GGD is het lokaal advies- en informatiepunt waar burgers met al hun gezondheidsvragen terecht kunnen, vooralsnog zien wij geen toegevoegde waarde van een extra punt.

7. Gaat u lokaal kiezen voor een lager stralingsnorm, conform het advies van de Raad van State of de beslissing van de bestuursrechter van december 2020?

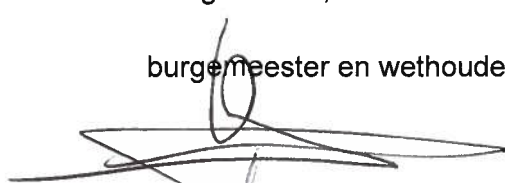
Ook hierin volgen wij als gemeente het RIVM. Momenteel is er vanuit het RIVM geen indicatie dat de stralingsnormen moeten worden aangepast.

8. Op welke wijze wilt u burgers bij de plaatsing van (nieuwe) zendmasten en eventueel 'small cells' betrekken en hun informeren over de daaraan verbonden gezondheidsrisico's van 5G?

In de lijn van eerdere uitspraken volgen wij de ontwikkelingen op het gebied van straling in relatie tot gezondheid nauwgezet. De voorlichting over eventuele gezondheidsrisico's van zaken als 5G ligt in handen van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD). Daarnaast heeft eerder dit jaar, op 19 januari 2021, een informatiebijeenkomst plaatsgevonden over de uitrol van het 5G netwerk. Hierbij waren inwoners uit Huizen en omliggende gemeenten, vertegenwoordigers van betrokken organisaties, raadsleden en ambtenaren aanwezig. Wanneer daar aanleiding toe is, zal de gemeente in samenwerking met de GGD de burgers pro-actief informeren. Op dit moment liggen er geen concrete plannen om burgers te betrekken bij de plaatsing van small cells.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,

P.W.J. Veldhuisen
gemeentesecretaris

N. Meijer
burgemeester